

OMA TIIMI –valmennus

pe 21.4.2023, klo 10:00-11:30

Teemana: OMA TIIMissä tapahtuvat muutostilanteet

Sote-uudistus

Etelä-Pohjanmaa
Tulevaisuuden sote-keskus

Kehittämissuunnittelija Auli Romppainen
Kokemusasiantuntija Fanny Nortamo
21.4.2023

OMA TIIMI –valmennus pe 21.4.2023 - muutostilanteet tiimissä

- OMA TIIMIn prosessi lyhyesti
- OMA TIIMIn muutostilanteet
- Tukimateriaali
- Käsikirja
- Tuki ja tutorointi
- Kysymyksiä ja keskustelua

OMA TIIMI:ssä tavoitellaan yhteistyötä

... jossa lapsi pääsee häntä koskevaan keskusteluun mukaan ja aidosti osalliseksi asiakkuuteensa. Tällä tavoin vahvistetaan lapsen toimijuutta, luottamusta arjessa vaikuttaviin tahoihin ja mahdollistetaan mielekästä ja oman näköistä elämää nyt ja tulevaisuudessa.

Ennen OMA TIIMIä

- lapsen informointi (video, esite)
- huoltajan informointi
- mukaan lähtevien yhteistyötahojen informointi
- suostumuksen varmistaminen

OMA TIIMIin valmistautuminen

- Mietitään yhdessä lapsen kanssa, mitä asiaa käsitellään / työstitään. Tukena voi olla lastensuojelun 3X100®-elämäntilannemittarilomake.
- Kerrotaan tapaamisen kulusta ja asian käsittelyn etenemisestä.

OMA TIIMI käynnistyy, 1. tapaaminen

- Pelisäännöt ja turvallisemman tilan periaatteet - sovitaan ja sitoudutaan.
- Konkretisoidaan lapsen ja tiimin kanssa yhdessä luodut arvot.
- Edetään OMA TIIMissä sovitulla tavalla lapsen asettaman tavoitteen mukaisesti.

OMA TIIMI -työskentelyä

- Kokoonnutaan sovitulla tavalla 1 x / kk.
- Huomioidaan lapsen tilanteessa tapahtuvat muutokset tai työntekijävaihdokset.
- Prosessiin sitoutuminen edellyttää jatkuvaa tahtoa ja sitoutumista.
- Työskentelyn edetessä lapsi arvioi omaa hyvinvointiaan esim. 3X100®-elämäntilannemittarilomaketta hyödyntäen.

OMA TIIMIin päättymisen

- Lapsi voi halutessaan päättää OMA TIIMIin.
- OMA TIIMI voi loppua, kun asiakkuus esim. lasten- / nuorisopsykiatrialla loppuu.
- OMA TIIMI päätetään asteittain ja sovitusti.

Muista OMA TIIMI:n arvot ja muutostilanteet

- **Lapsilähtöinen:** lapsi pysyy mielessä
- **Vapaaehtoinen:** suostumus uuden ihmisen kanssa työskentelyyn
- **Arvokas:** nähdään tiimin kaikki osapuolet arvokkaana, tunnistetaan kaikki asiantuntijuus tiimissä
- **Suhteita Arvostava:** huomioidaan päättyvät ja alkavat suhteet, tuetaan jatkuvia suhteita
- **Osallinen:** lapsi on koko ajan tietoinen ympärillä olevista muutoksista ja lapsi pystyy valmistautumaan muutostilanteeseen (Osallisuuden nelikenttä: tieto, turvallisuus, tuki ja tutustuminen)
- **Toiveikas:** positiivinen vire muutostilanne huomioiden

Muutokset tiimin rakenteessa

Käsikirjasta löytyy ohjeet erilaisiin tiimin rakennetta haastaviin tilanteisiin.

Esimerkkejä tilanteista:

- Työntekijävaihdokset ja sijaisuudet
- Sijaishuoltoapaikan tai hoitavan tahon muutos, muutto toiselle paikkakunnalle
- Osastojakso tai muu pidempiaikainen poissaolo
- Hatkaaminen
- Muut kriisit, kuten läheisen kuolema, vakava sairastuminen, päihteet, rikoksen uhriksi tai tekijäksi joutuminen.
- Suhteissa tapahtuvat muutokset

Muutokset: työntekijävaihdokset

- Kun työntekijä vaihtuu tai jää pidempään pois työstä - saattaen vaihtaen malli:
  - **Huomioidaan kirjaukset**
  - **Yhteinen tiimitapaaminen**, jossa aikaisempi ja uusi työntekijä yhdessä
  - **Vastuut:** yksikön esihenkilön vastuu malliin perehdyttäminen sekä kannustus, tuki ja aika. Vanha työntekijä perehdyttää aikaisempaan tiimin työskentelyyn.
  - **Sijaiset:** lapsen mielipiteen selvittäminen sijaisen liittymisestä tiimiin. Vaihtoehtoina:
    - sijainen liittyy tiimiin
    - sijainen kirjaa/ on kuuntelijan roolissa
    - tiimi pidetään ilman sijaista
    - tiimi jää tauolle – Huom! Tauon kesto ja seuraava tapaaminen sovittava!

Muutokset: sijaishuoltopaikan tai hoitavan tahon muutos, muutto toiselle paikkakunnalle

- Lapsen mielipiteen selvittäminen OMA TIIMIstä muutostilanteissa
- **Uusi sijaishuoltopaikka samalla hyvinvointialueella** – sos.tt. varmistaa saattaen vaihtaen mallin ja ohjeistaa sijaishuoltopaikkaa OMA TIIMIstä
- **Sijaishuoltopaikka eri hyvinvointialueella** – sos.tt välittää tiedon uudelle sijaishuoltopaikalle ja hoitavalle taholle ja sos.tt viime kädessä vastuussa tiimin kokoamisessa
- **Hoito siirtyy toiselle hyvinvointialueelle** – vrt. sijaishuoltopaikan muutos / hoito siirtyy
- **Hoidon siirtyminen lastenpsykiatrialta nuorisopsykiatrialle** – vrt. työntekijävaihdos
- **Osastojakso** - tiimi jatkaa lapsen voinnin mukaan työskentelyä (voidaan toteuttaa esim. hybridinä). Uudelta osastolta tiimiin liittyy työntekijä lapsen luvalla.

Muutokset: **hatkaaminen**

- Lyhyt poissaolo: voi palata seuraavaan tiimiin
  - Lapsen suostumus tiimissä läpikäytäviin asioihin
  - Tiimin tavoitteena hatkan käsittely ja uusien poissaolojen ennaltaehkäisy ja turvallisuus (terveyden tila ja mahdolliset haavoittavat tapahtumat)
  - Positiivinen, välittävä ja ratkaisukeskeinen asenne
- Pitempi poissaolo: tiimi kokoontuu, vaikka lapsi ei pääsisi paikalle
  - Kutsu välitetään lapselle
  - Jos lapsi ei palaa tiimiin, tavoitteena kuitenkin lapsen hyvinvoinnin varmistaminen (lääkärin konsultaatio tarvittaessa)
  - Vastuunjaosta sopiminen yhteydenpidosta nuoreen
- Jos lapsi muuttaa hetkellisesti tai pysyvästi toiseen paikkaan, järjestetään yksi OMA TIIMI vanhalla kokoonpanolla, vrt. sijaishuoltopaikan muutos/osastojakson muutos

Muutokset: muut kriisit

- esim. läheisen kuolema, väkivalta, päihteet, rikoksen uhriksi tai tekijäksi joutuminen
- Lapsen vointi huomioiden, turvataan kiinnittyminen uuteen tahoon/työntekijään
- Vapautetaan aikaa tutustumiseen – mahdollinen tauko työskentelystä
- Harkintaa käyttäen kutsutaan uusi taho tiimiin kertaluonteisesti tai jäseneksi

Muutokset: suhteissa tapahtuvat muutokset

- Puheeksiotto matalalla kynnyksellä
- Ratkaisujen etsiminen oikea-aikaisesti
- Lapsen mielipiteen selvittäminen:
  - Turvallisuus ensisijaisesti huomioiden
  - Jos tiimissä sisäisiä konflikteja, keskustellaan tiimin kokoonpanosta tulevaisuudessa: tiimin jäsenet voidaan asettaa tauolle/vaihtaa tai poistaa tiimistä

Keskustelua

- Mitä kokemuksia kuullusta? (muista salassapito)
  - ratkaisut/haasteet?
- Millaista tukea kaipaavat tilanteisiin? (esim. esihenkilö, tiimin jäseniltä, osaamiseen liittyvää)?

Oheismateriaali

- **Videot:** [OMA TIIMI](#) ja [3X10D](#)
- **Diasarja**
- **Innokylä:** <https://innokyla.fi/fi/toimintamalli/oma-tiimi-lastensuojelun-sijaishuollon-ja-lasten-nuorisopsykiatrian>
- **Lomakkeet:**
  - Turvallisemman tilan periaatteet
- **Artikkeli:** Lukkarila Johanna & Kangasluoma Terhi (2022) *Lapsen oma tiimi monialaisen yhteistyön ja lapsen osallisuuden vahvistajana* teoksessa: [Kohti monialaista lastensuojelua hyvinvointialueilla](#). THL:n Työpaperi 52/2022
- **Artikkeli Lääkärilehdessä:** [Lääkärilehti - Epätrendikäs pilotti \(laakarilehti.fi\)](#)
- **Käsikirja** valmistumassa, löytyy kevään aikana Innokylästä
- **Syty-kahvit**, to 27.04.2023, klo 12-12:45 OMA TIIMI teemalla.

Tuki ja tutorointi

Valmennukset käynnistyville ja käynnissä oleville tiimeille

- OMA TIIMI valmennuksia järjestetään, klo 10.00–11.30 Teamsissa
  - **pe 26.5.2023**, teemana: Suhteiden väliset jännitteet
- **(Huom!** Kalenteroi päivämäärät itsellesi ja poimi alla oleva linkki kalenteriisi)
- **Pääset tästä linkistä [valmennuksiin](#). Huom!** Tämä Teams-linkki toimii vain 17.3.2023 ja 21.4.2023 valmennuksessa.
- **Seuraa <https://www.hyvaep.fi/>** -sivustoa

OMA TIIMI tutorit ovat käytettävissänne sähköpostin päässä. Kysy matalalla kynnyksellä, hae vertaistukea, kokemuksia ja neuvoja.

Johanna Lukkarila
psykologi
Lasten- ja nuorisopsykiatria
Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue
johanna.lukkarila@hyvaep.fi

Susanna Sumuvuori
sosiaalityöntekijä, YTM
Seinäjoen sote-keskus
Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue
susanna.sumuvuori@hyvaep.fi

Marianne Mäkelä
ohjaaja, nepsy-valmentaja
ratkaisukeskeinen lyhytterapeutti
Lastenkoti Villatossu
marianne.makela@villatossu.fi

Fanny Nortamo ja Auli Romppainen
OMA TIIMI asiantuntijat
Tulevaisuuden sote-keskus-hanke
(päätyö Pesäpuu ry.)
fanny.nortamo@pesapuu.fi
auli.romppainen@hyvaep.fi

Kiitos!

Auli Romppainen

kehittämissuunnittelija
Tulevaisuuden sote-keskus-hanke

auli.romppainen@hyvaep.fi

Fanny Nortamo

kokemusasiantuntija
Tulevaisuuden sote-keskus-hanke
(päätyö Pesäpuu ry.)

fanny.nortamo@pesapuu.fi

